МИНИСТЕРСТВО СТРОИТЕЛЬСТВА, АРХИТЕКТУРЫ И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТӨЗЕЛЕШ, АРХИТЕКТУРА ҺӘМ ТОРАК-КОММУНАЛЬ ХУҖАЛЫГЫ МИНИСТРЛЫГЫ

№ ___700/о_______

П Р И К А З

Б О Е Р Ы К

«__02___»______06________2025__

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31-32 статьялары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Иштирәк авыл җирлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү турында» 2024 елның 5 апрелендәге 70/о номерлы боерыгы, Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе утырышының 2025 елның 7 апрелендәге 30 номерлы беркетмәсе нигезендә, 2025 елның 19 мартында уздырылган гавами тыңлауларның нәтиҗәләрен исәпкә алып, боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең кушымтада бирелә торган җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга.

2. Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсенең Кама агломерациясен үстерү бүлегенә (В.В.Бельскийга) түбәндәгеләрне тәэмин итәргә:

әлеге боерыкны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесенә ул үз көченә кергән көннән җиде календарь көннән дә соңга калмыйча җибәрүне;

әлеге боерыкны үз көченә кергән көннән җиде календарь көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь

хуҗалыгы министрлыгының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыруны;

әлеге боерыкны «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында ул басылып чыккан көннән алып 10 эш көне эчендә урнаштыруны;

«Роскадастр» гавами-хокукый компаниясенең Татарстан Республикасы буенча филиалына территориаль зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы һәм Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең координаталары исемлеге булган территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләрне әлеге боерык үз көченә кергән көннән алып биш эш көне эчендә электрон рәвештә җибәрүне;

әлеге боерыкны ул басылып чыккан көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыруны.

3. Юридик бүлеккә (Р.И.Кузьминга), дәүләт теркәвенә алу өчен, әлеге боерыкның Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына җибәрелүен тәэмин итәргә.

4. Әлеге боерык рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге боерыкның үтәлешен тикшереп торуны Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсе башлыгы С.А.Рыбаковка йөкләргә.

Отдел контроля исполнения документов

Министр урынбасары В.Н.Кудряшев

Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 02.06.2025 ел, № 700/о боерыгы белән расланды

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

Кереш

1. Текст материаллары:

- 1 том. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

- 2 том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. Кушымта:

- Территориаль зоналарның чикләре турында белешмәләр.

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ИШТИРӘК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ

1 том.

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

2025 ел

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ..8
I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР..9
1 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләнеше һәм составы...9
2 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачык һәм аңлаешлы булуы....9
II БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр..11
5 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре...11
6 статья. Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе...11
7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр........................12
8 статья. Территориаль зоналар..12
9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану..13
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр16
10 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе...16
11 статья. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе...17
12 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе..17
IV БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр...18
13 статья. Территорияне планлаштыру документациясенә гомуми таләпләр.............................18
14 статья. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре.................................19
V БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә..21
15 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр..21
VI БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр...22
16 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе...............22
VII БҮЛЕК. Җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр..23
17 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләрне Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү...23
18 статья. Территорияне комплекслы үстерү...23
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары...29
19 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар..................................29
20 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар..32
21 статья. Территориаль зоналарның чикләре турында белешмәләр (китерелми).............32
IX БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ...33
22 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы...33
23 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары...34
23.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре..34
23.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1).............35
23.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)......................39
23.4. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)....43
23.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т).............47

23.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)..........49
23.7. III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2.1)..........50
23.8. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)..........52
23.9. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)..........54
23.10. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)..........56
23.11. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)..........57
23.12. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ). .59
24 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр..........60
25 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр..........61
X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр..........62
26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр..........62
26.1. Гомуми нигезләмәләр..........62
26.2. Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары..........63
26.3. Су саклау зоналары, җир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары..........64
26.4. Электр энергетикасы объектларының саклау зоналары..........66
26.5. Үткәргечләрнең саклау зоналары..........68
26.6. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклык зоналары..........70
26.7. Санитар-саклык зоналары..........72
26.8. Файдалы казылмалар ятмалары, җир асты байлыклары кишәрлекләре, тау токымнары..........72
26.9. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләрнең минималь ераклык зоналары..........73
26.10. Аэродром яны территорияләре..........75
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре..........76

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясе Су кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» 2020 елның 13 мартындагы 279 номерлы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары нигезендә әзерләнгән шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Тукай муниципаль районының һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив хокукый актлары, муниципаль

берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгеләүче башка документлар нигезләмәләре исәпкә алына.

Әлеге Кагыйдәләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану һәм аларга законнар, җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясеннән муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү өчен нәтиҗәле файдалану шартларын, шул исәптән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтиҗәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән инвестицияләр җәлеп итү өчен дә шартлар тудыралар.

I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләнеше һәм составы

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре республика башкарма хакимият органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба – муниципаль берәмлек, җирлек) җирдән файдалануны һәм төзелешләрне җайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокукларына ия булучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр җәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтиҗәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән дә.

3. Әлеге кагыйдәләр түбәндәгеләр белән берлектә кулланыла:

техник регламентлар белән (алар билгеләнгән тәртиптә үз көченә кергәнче – «Техник җайга салу турында» 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

- җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының норматив хокукый актлары белән.

4. Әлеге Кагыйдәләр Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыручы, җайга салучы һәм контрольдә тотучы дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәҗбүри.

2 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачык һәм аңлаешлы булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, үз составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең барлык физик һәм юридик затлары, шулай ук вазыйфаи затлары, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары өчен ачык булып тора.
2. Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгы (алга таба – вәкаләтле орган) әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итә, түбәндәге юллар белән:
- республика башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны, шулай ук Министрлыкның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыруны;
- Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән вакытта Министрлык тарафыннан урнаштыруны.

II БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

5 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Тукай районы муниципаль берәмлеге җирле үзидарәсе вәкиллекле органы – Татарстан Республикасы Тукай районы советы вәкаләтләре:
1.1 җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тота торган проектлар, җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары (алга таба әлеге пунктта – проектлар) буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибен, гавами тыңлаулар/иҗтимагый фикер алышуларны оештыручыны, гавами тыңлаулар/иҗтимагый фикер алышулар үткәрү срокларын, рәсми сайтны һәм (яисә) мәгълүмат системаларын, гавами тыңлаулар/иҗтимагый фикер алышулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына карата таләпләрне, гавами тыңлаулар башлануы турында хәбәр итү формаларын, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибен һәм беркетмә рәвешләрен, гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә әзерләү тәртибен һәм формасын, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткәрү тәртибен, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибен билгеләү.
2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы муниципаль берәмлеге башлыгы – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы башлыгы вәкаләтләре:
2.1 җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында карар кабул итү.
Муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендәге вәкаләтләрне яңадан бүлүгә бәйле рәвештә «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында күрсәтелгән җирле үзидарә органнары вәкаләтләре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгы мәсьәләләре» 06.07.2005 ел, №313 карары нигезендә Министрлык тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6 статья. Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Татарстан Республикасының җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - комиссия) Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тотучы проектны әзерләү максатларында төзелә торган даими эшләүче коллегиаль орган булып тора.
2. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына, федераль законнарга, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларына һәм күрсәтмәләренә, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан

Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларына һәм Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе турында» 2024 елның 5 мартындагы 35/о номерлы боерыгына таяна.
3. Комиссия составы һәм аның функцияләү тәртибе Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе турында» 2024 елның 5 мартындагы 35/о номерлы боерыгы белән расланды.
5. Комиссия карары беркетмә белән рәсмиләштерелә, ул Комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана һәм Комиссия утырышында рәислек итүче тарафыннан раслана.
6. Комиссия эше турындагы мәгълүмат барлык кызыксынган затлар өчен дә ачык.

7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:
- аларны рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегенә кермәсә;
- аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чик күрсәткечләргә туры килмәсә.
2. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган җир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкиннәр, мондый җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш.
3. Чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү бары тик мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.
4. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килмәгән җир кишәрлекләреннән яисә капиталь төзелеш объектларыннан файдалану дәвам итсә һәм кеше гомере яисә сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудырган очракта, федераль законнар нигезендә мондый җир кишәрлекләреннән һәм объектлардан файдалануга тыю салынырга мөмкин.

8 статья. Территориаль зоналар

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен әзерләгәндә территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:
- бер территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләрен берләштерү мөмкинлекләрен;
- җирлекнең генераль планында (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясындагы 6 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш), муниципаль районны территориаль

планлаштыру схемасында билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырыла торган үсеше параметрларын;
- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән территориаль зоналарны;
- территориянең гамәлдәге планлаштырылуын һәм җирдән файдалануны;
- төрле категориядәге җир чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрне;
- чиктәш җир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;
- федераль әһәмияттәге тарихи җирлекнең тарихи-мәдәни терәк планын яисә региональ әһәмияттәге тарихи җирлекнең тарихи-мәдәни терәк планын.
2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буенча билгеләнә ала:
- капма-каршы юнәлешләрдәге транспорт агымнарын аерып торучы магистральләр, урамнар, машина юллары линияләре;
- кызыл линияләр;
- җир кишәрлекләре чикләре;
- муниципаль берәмлекләр чикләрендәге торак пунктлар чикләренә;
- муниципаль берәмлекләр чикләренә;
- табигать объектларының табигый чикләренә;
- башка чикләргә.
3. Территориаль зоналарның чикләре муниципаль берәмлекләр, торак пунктлар, җир кишәрлекләре чикләрен (Россия Федерациясе Җир кодексында яисә башка федераль законда каралган очракларда, чикләре территориаль зоналар чикләрен кисеп үтәргә мөмкин булган җир кишәрлегеннән тыш) кисеп үтә алмый. Территориаль зоналар чикләрен территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләре белән кисештерү рөхсәт ителә.
4. Территориаль зоналарның чикләре, чикләре Россия Федерациясе Җир кодексында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән очракларда, территориаль зоналар чикләрен кисеп үтәргә мөмкин булган җир кишәрлегеннән тыш, һәр җир кишәрлегенең бары тик бер территориаль зонага каравы таләбенә җавап бирергә тиеш.
5. Һәр территориаль зона өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентында җир кишәрлекләренең, шулай ук җир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капиталь төзелеш объектларын алга таба эксплуатацияләү процессында кулланыла торган барлык нәрсәләрнең хокукый режимы билгеләнә.
2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:
- территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан фактта файдалану;
- җир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын гамәлдә булган һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләрен бер территориаль зона чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;
- муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналары һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;
- территориаль зоналарның төрләре;
- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.
3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

- җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;
- җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;
- җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;
- аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына бертигез дәрәҗәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы түбәндәге җир кишәрлекләренә кагылмый:
- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган һәм аларны тоту режимы, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайлаштыру параметрлары турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә;
- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;
- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән;
- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи җирлекләр, истәлекле урыннар территорияләренә, территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:
- урман фонды җирләре;
- өске сулар белән капланган җирләр;
- запастагы җирләр;
- махсус сакланылучы табигать территорияләре җирләре;
- авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре;
- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды җирләре составындагы җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән, махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән (махсус сакланылучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану тиешенчә урман хуҗалыгы регламенты, урман законнары, махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмә нигезендә билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр

10 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре җир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый җайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.
2. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану түбәндәге төрләрдә булырга мөмкин:
1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;
2) шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре;
3) рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә торган һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган ярдәмче төрләре.
3. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның икенче төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләре үтәлгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.
4. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтсез һәм килештерүсез мөстәкыйль сайлана.
5. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.
6. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану төрен үзгәртү җирләрнең максатчан билгеләнешен һәм категориясен үтәгәндә гамәлгә ашырыла.
7. Шәһәр төзелеше регламенты нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану төрен үзгәртү хокукка ия булучылар тарафыннан рөхсәт ителми:
1) мондый кишәрлектә капиталь төзелеш объектын төзүгә бәйле рөхсәт ителгән файдалану төрләренә төзелешкә бәйле булмаган максатлар өчен бирелгән җир кишәрлегенә карата;
2) мондый җир кишәрлегендә файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре булган капиталь төзелеш объекты булмаганда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төренә карата;
3) шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлегенә карата;
4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәгән җир кишәрлегенә карата.
8. Җир кишәрлекләреннән файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре мондый җир кишәрлегенә карата рөхсәт ителгән файдалануның тиешле төре турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына (алга таба – КМБДР) кертелгән көннән сайланган дип санала. КМБДР җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре турында белешмәләр кертү таләп ителми.
9. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер үк төрләре ярдәмче һәм шартлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә бер үк вакытта булырга мөмкин. Мондый очракларда рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп төре белән бергә файдаланылса билгеләнә. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төре төп буларак билгеләнү планлаштырылган

очракларда кулланыла (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында каралган тәртиптә файдалануның мондый төренә рөхсәт алу шарты белән).

11 статья. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

12 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе

1. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт тиешле дәүләт хезмәтен күрсәтү тәртибендә бирелә. Дәүләт хезмәтен күрсәтү өчен кирәкле документлар исемлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.
2. Капиталь төзелеш объектын реконструкцияләгәндә күрсәтелгән капиталь төзелеш объектының төзелеш мәйданы үзгәрмәгән очракта, җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенешләрдән тайпылуга рөхсәт бирү таләп ителми.

IV БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

13 статья. Территорияне планлаштыру документациясенә гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләрнең тотрыклы үсешен тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын аерып алу, җир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналарының чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.
Территорияне планлаштыру документларын әзерләү, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 102 өлешендә башкасы каралмаган булса, территориаль планлаштыру документлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тота торган территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш), урман хуҗалыгы регламенты, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турында нигезләмә, транспорт инфраструктурасын комплексл\u044b үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемалары, «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2017 елның 29 декабрендәге 443-ФЗ номерлы федераль законның 11 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән юл хәрәкәтен оештыруның нәтиҗәлелеген тәэмин итү таләпләре, техник регламентлар, кагыйдәләр җыелмалары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.
2. Капиталь төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очракларда мәҗбүри була:
- федераль, региональ яисә җирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт ихтыяҗлары яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен тартып алу зарурлыгына бәйле рәвештә;
- кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү яисә бетерү кирәк булса;
- җир законнары нигезендә җир кишәрлекләрен төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә гамәлгә ашырыла алган очракта, җир кишәрлекләрен барлыкка китерү зарурлыгы булса;
- капиталь төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырылса (мондый капиталь төзелеш объектын урнаштыруны дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә гамәлгә ашыру планлаштырылган һәм мондый капиталь төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәгән очрактан тыш);
- линия объектын төзү, реконструкцияләү планлаштырылса (линия объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган һәм мондый линия объектын урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәгән очрактан тыш). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документация әзерләү таләп ителми торган башка очраклар билгеләнергә мөмкин;
- линия объекты булмаган капиталь төзелеш объектын һәм аның эшләвен тәэмин итү өчен кирәкле капиталь төзелеш объектларын махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды җирләре чикләрендә урнаштыру планлаштырылса;

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырылса;
- «Күпфатирлы йортларны һәм башка күчемсез милек объектларын өлешле төзүдә катнашу һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын җәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү планлаштырылса;
3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү планлаштыру структурасының җирдән файдалану һәм территориаль зоналарны төзү кагыйдәләрендә билгеләнгән һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру, функциональ зоналар схемаларында, җирлекләрнең, муниципаль округларның генераль планнарында, территорияне комплекслы үстерү каралган территорияләрдә билгеләнгән бер яисә берничә чиктәш элементларының территориясен планлаштыру проектында бүлеп бирелә торган өлешләренә карата гамәлгә ашырыла.
4. Территорияне планлаштыру документларының гомуми таләпләре, әзерләү һәм раслау, шулай ук җирлек территориясенә карата территорияне планлаштыру документларын әзерләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.
5. Территорияне планлаштыру документларын әзерләүне Министрлык тәэмин итә.
6. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2023 ел, № 3134-р күрсәтмәсе белән расланган Татарстан Республикасында территорияне планлаштыру проектларын формалаштыруга һәм әзерләүгә методик таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

14 статья. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре

1. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре булып түбәндәгеләр тора:
- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.
2. Территорияне планлаштыру проектларын әзерләү планлаштыру структурасы элементларын аерып чыгару, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырып үстерү характеристикаларын һәм чиратлыгын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.
3. Территорияне ызанлау проектын әзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементы чикләрендә, территориаль зонаның җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә билгеләнгән чикләрендә һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыру, функциональ зона схемасында, җирлекнең генераль планында, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегендә каралган территориянең билгеләнгән чикләрендә урнашкан территориягә карата гамәлгә ашырыла.
4. Территорияне ызанлау проектын әзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:
- барлыкка килә торган һәм үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләре урнашу урынын билгеләү;
- чикләрендә капиталь төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмый торган төзелгән территорияләр өчен, шулай ук, мондый билгеләүләр, үзгәртүләр, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә генә китергән очракта, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегендә күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлеген барлыкка китерүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, туктату өчен.

5. Территорияне ызанлау проекты расланырга тиешле төп өлештән һәм әлеге проектны нигезләү материалларыннан гыйбарәт.

6. Территорияне ызанлау проектларын әзерләү, территорияне планлаштыру документларын әзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын әзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын әзерләү өчен алынган инженерлык эзләнүләре материалларыннан һәм нәтиҗәләреннән аларны үтәгән көннән алып иң күбе биш ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын әзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләре урнашу урынын билгеләү шәһәр төзелеше регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен җир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренә карата федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында, техник регламентларда, кагыйдәләр җыелмаларында билгеләнгән башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү чикләрендә җир кишәрлекләре барлыкка килү каралган территориянең кадастр планында җир кишәрлегенең яисә җир кишәрлекләренең урнашуының расланган схемасы нигезендә гамәлдә булу срогы тәмамланмаган территориягә карата гамәлгә ашырылган очракта, мондый территорияне ызанлау проектында җир кишәрлекләре чикләренең урнашу урыны әлеге схемада төзелүе каралган җир кишәрлекләре чикләренең урнашу урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи җирлек территориясенә карата әзерләнгән территорияне ызанлау проектында сакланышын тәэмин итү Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен) саклау турындагы законнарда каралган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасы элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә әзерләгән очракта, территория чикләрендә урнашкан һәм (яисә) территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегендә күздә тотылмаган җир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәрүгә бәйле рәвештә кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, бетерү өчен территорияне ызанлау проектын әзерләү очрагыннан тыш, кызыл линияләрне шушы рәвешле билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә китергән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына карата гомуми таләпләр, эчтәлек, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы һәм «Шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә

15 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

Гавами тыңлаулар түбәндәге мәсьәләләр буенча яшәешнең уңайлы шартларына кеше хокукын, җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау максатларында үткәрелә:
1) җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;
2) территорияне планлаштыру проектларына, территорияләрне планлаштыру проектларына үзгәрешләр кертүгә;
3) территорияне ызанлау проектларына, территорияне ызанлау проектларына үзгәрешләр кертүгә;
4) җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына;
5) капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына.
2. Гавами тыңлаулар эш һәм ял көннәренә билгеләнергә мөмкин. Рәсми бәйрәм көннәрендә гавами тыңлаулар уздырылмый.
3. Гавами тыңлауларның нәтиҗәләре киңәш итү характерында була.
4. Проектлар буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе, гавами тыңлауларны оештыручы, гавами тыңлауларны уздыру срогы, рәсми сайт һәм (яисә) мәгълүмат системалары, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәрләр урнаштырыла торган мәгълүмат стендларына таләпләр, гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итү рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм беркетмә рәвеше, гавами тыңлауларны әзерләү тәртибе һәм нәтиҗәләре турында бәяләмә формасы, гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясен үткәрү тәртибе, шулай ук гавами тыңлауларда каралырга тиешле проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү тәртибе Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы һәм (яисә) җирле үзидарәнең вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

VI БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

16 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, әлеге статья үзенчәлекләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Территориаль зоналар кагыйдәләрдә билгеләнмәгән торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан җир кишәрлекләрендә төзелеш ниятләре барлыкка килгән очракта, мондый җир кишәрлекләренең хокукый режимы тиешле территориаль зона билгеләү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән билгеләнә.

VII БҮЛЕК. Җирдән файдаланунының һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр

17 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләрне Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләрне Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү кагыйдәләре «Күчемсез мөлкәтне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.
2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар, шул исәптән Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы җир кишәрлекләренең, торак пунктларның яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урнашу урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып билгеләнә. Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктларның чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

18 статья. Территорияне комплекслы үстерү

Территорияне комплекслы үстерү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында территорияләрне комплекслы үстерү проектларын гамәлгә ашыру чаралары турында» 2021 елның 24 сентябрендәге 913 номерлы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ ИШТЕРЯКОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ТУКАЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ЗОНЫ

М 1:10000

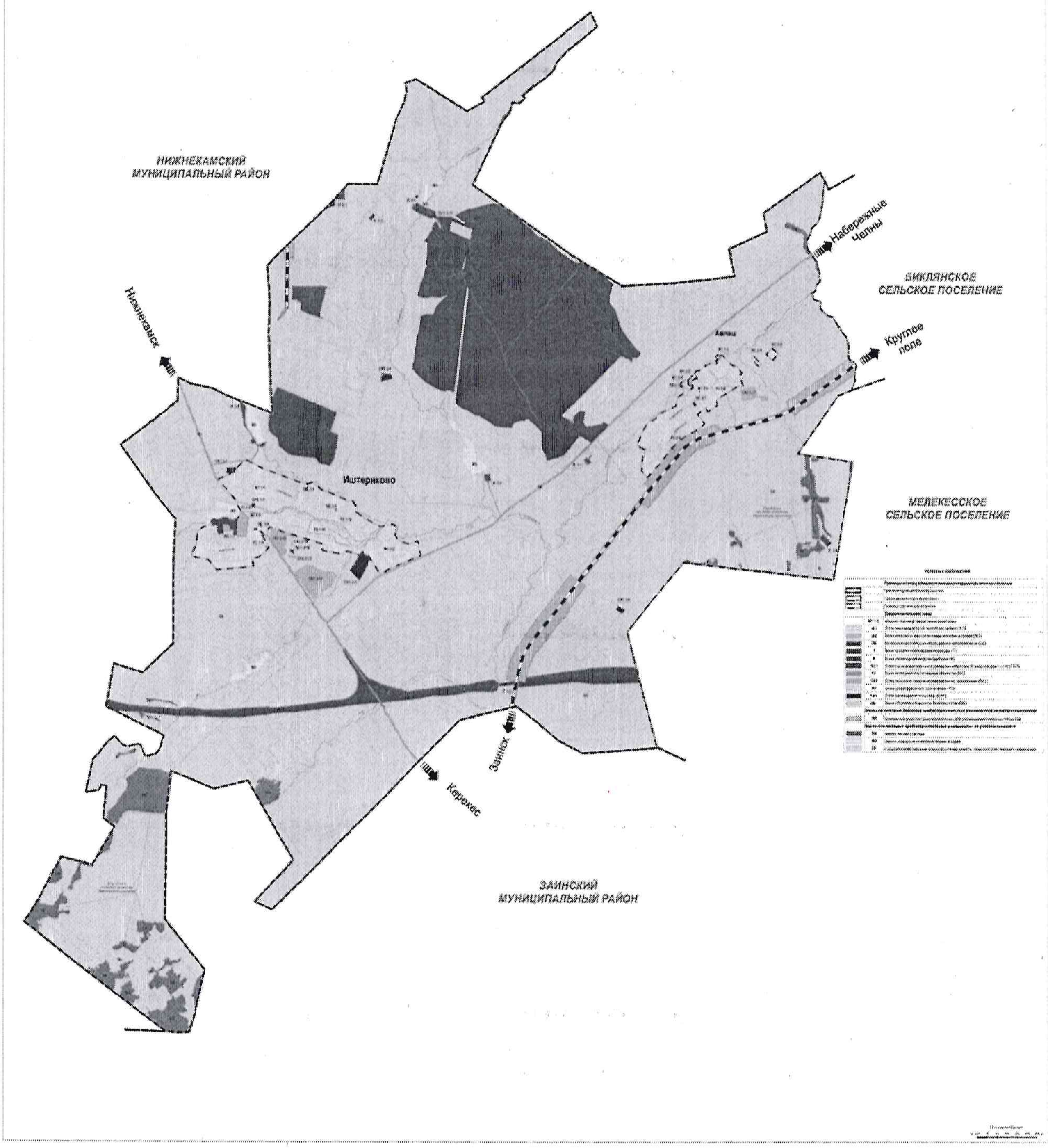

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ ИШТЕРЯКОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ТУКАЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ЗОНЫ С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ

М 1:10000

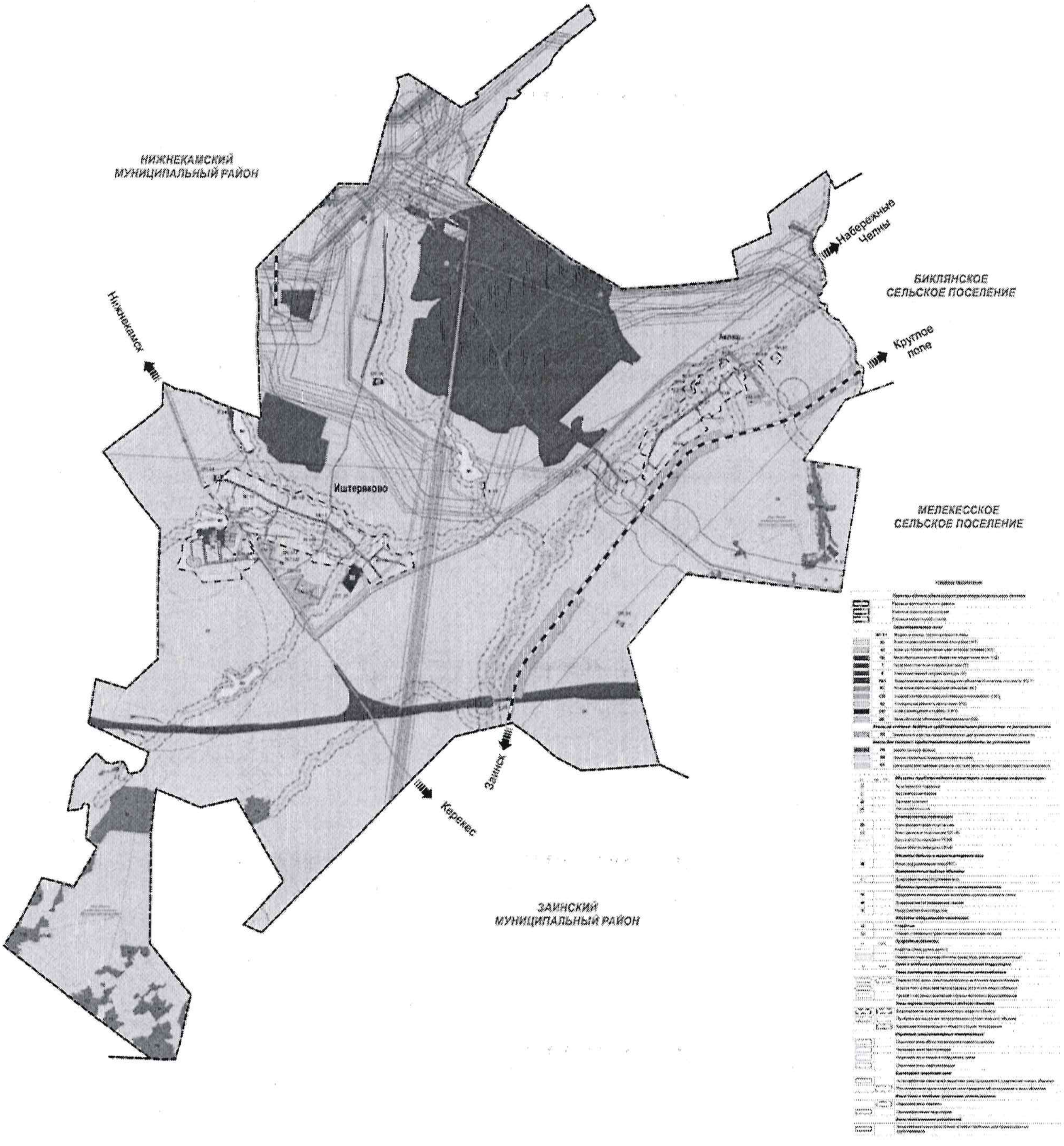

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ИШТИРӘК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ

2 том.

ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2025 ел

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ.....8
I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР.....9
1 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләнеше һәм составы.....9
2 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачык һәм аңлаешлы булуы..9
II БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр.....11
5 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре.....11
6 статья. Татарстан Республикасында җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе.....11
7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.....12
8 статья. Территориаль зоналар.....12
9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.....13
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр.....16
10 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе.....16
11 статья. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе.....17
12 статья. Капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе.....17
IV БҮЛЕК. Вәкаләтле органнар тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр.....18
.....18
13 статья. Территорияне планлаштыру документациясенә гомуми таләпләр.....18
14 статья. Территорияне планлаштыру буенча документация төрләре.....19
V БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә.....21
15 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр.....21
VI БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр.....22
16 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе.....22
VII БҮЛЕК. Җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр.....23
17 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләрне Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү.....23
18 статья. Территорияне комплекслы үстерү.....23
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары.....29
19 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....29
20 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....32
21 статья. Территориаль зоналарның чикләре турында белешмәләр (китерелми).....32
IX БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....33
22 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы.....33
23 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....34
23.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре.....34
23.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1).....35
23.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2).....39
23.4. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД). 43

23.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)............47
23.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).......49
23.7. III классл хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2.1)...50
23.8. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС).........52
23.9. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)..54
23.10. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)...............56
23.11. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)................57
23.12. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ)59
24 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр........60
25 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр...61
X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр...62
26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр..................62
26.1. Гомуми нигезләмәләр...62
26.2. Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары..63
26.3. Су саклау зоналары, җир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары.............64
26.4. Электр энергетикасы объектларының саклау зоналары..66
26.5. Үткәргечләрнең саклау зоналары..68
26.6. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклык зоналары...................................70
26.7. Санитар-саклык зоналары..72
26.8. Файдалы казылмалар ятмалары, җир асты байлыклары кишәрлекләре, тау токымнары..72
26.9. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләрнең минималь ераклык зоналары.....73
26.10. Аэродром яны территорияләре...75
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре...76

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

19 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.
Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре – территориаль зонаның төр индексы һәм билгеләнгән территориаль зонаның уникаль номеры күрсәтелгән.
Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 1 томындагы 9 статья нигезләмәләре нигезендә билгеләнде.
2. Территориаль зонаның һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга карата гамәлдә була.
Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зона төре индексы	Территориаль зона төре исеме
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2)
ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2.1	III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2.1)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
Р2	Рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)
СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)
ОБ	Оборона һәм иминлек объектлары зонасы (ОБ)

Территориаль зона төрен билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә индексын куллану бертигез мәгънәгә ия.

Төп хәреф яки хәреф-сан индексын, нокта билгесен һәм өстәмә санны үз эченә алган состав индекслы территориаль зоналар төрләре (мәсәлән, П3.1) төп индекс белән билгеләнә торган территориаль зонаның төп төренең ярдәмче төрләре булып тора. Территориаль зоналарның мондый төрләре өчен җир кишәрлекләреннән һәм төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларын чикләү өлешендә территориаль зонаның төп төренең типовой шәһәр төзелеше регламентыннан аерылып торган махсус шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк җәяләргә ябыштырылган территориаль зона төре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерын үз эченә алган территориаль зона төре исеменнән гыйбарәт.

Территориаль зона индексы территориаль зона төре индексына туры килә. Территориаль зоналарга карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона төре индексы» терминнарын куллану бертигез мәгънәгә ия. Бер үк индекслы барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территориаль зона исеме	Зонаның урнашу урыны
1-1	Ж1	№1-1 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Иштирәк авылы
1-2	Ж1	№1-2 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Иштирәк авылы
1-3	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-3	Иштирәк авылы
1-4	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №1-4	Иштирәк авылы
1-5	ОБ	Оборона һәм иминлек объектлары зонасы (ОБ) №1-5	Иштирәк авылы
1-6	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-6	Иштирәк авылы
1-7	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-7	Иштирәк авылы
1-8	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-8	Иштирәк авылы
1/9	КС	№1-9 коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)	Иштирәк авылы
1-10	Р2	№1-10 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Иштирәк авылы
1-11	Р2	№1-11 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Иштирәк авылы
1-12	Р2	№1-12 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Иштирәк авылы
2-1	Ж1	№2-1 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы
2-2	Ж1	№2-2 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы

2-3	Ж1	№2-3 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы
2-4	Ж1	№2-4 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы
2-5	Ж1	№2-5 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы
2-6	Ж1	№2-6 индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)	Аулаш авылы
2-7	ОД	№2-7 күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона (ОД)	Аулаш авылы
2-8	Р2	№2-8 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Аулаш авылы
2-9	Р2	№2-9 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Аулаш авылы
2-10	Р2	№2-10 рекреацион билгеләнештәге зона (Р2)	Аулаш авылы
3-1	И	№3-1 инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)	Иштирәк авыл җирлеге
3-2	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №3-2	Иштирәк авыл җирлеге
3-3	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №3-3	Иштирәк авыл җирлеге
3-4	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №3-4	Иштирәк авыл җирлеге
3-5	Т	№3-5 транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)	Иштирәк авыл җирлеге
(3-6)	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №3-6	Иштирәк авыл җирлеге
3-7	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №3-7	Иштирәк авыл җирлеге
3-8	И	3-8 номерлы инженерлык инфраструктурасы зонасы	Иштирәк авыл җирлеге
3-9	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №3-9	Иштирәк авыл җирлеге
3-10	П2.1	№3-10 III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2.1)	Иштирәк авыл җирлеге
3-11	П2.1	III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2.1) №3-11	Иштирәк авыл җирлеге
3-12	П2.1	III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2.1) №3-12	Иштирәк авыл җирлеге
3-13	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-13	Иштирәк авыл җирлеге
3-14	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-14	Иштирәк авыл җирлеге
3-15	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-15	Иштирәк авыл җирлеге
3-16	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-16	Иштирәк авыл җирлеге
3-17	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-17	Иштирәк авыл җирлеге

Территориаль зонаны билгеләү өчен аның исемен яисә номерын әлеге Кагыйдәләр кысаларында куллану бертигез мәгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре чикләрнең бер яисә берничә контурыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бер үк индекска һәм территориаль зона номерына ия булган территориаль зоналар чикләре контурлары бер күп контурлы территориаль зонага керәләр.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бертөрле индекслы, әмма территориаль

зоналарның төрле номерлы территориаль зоналар чикләре контурлары бер төрдәге төрле территориаль зоналарга керәләр.

5. Чикләре һәм шәһәр төзелеше регламентлары мәҗбүри тәртиптә билгеләнә торган территориаль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелгән:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр;
- аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр;
- бөтен җир кишәрлегенә карата билгеләнә алмый торган территориаль зона регламенты нигезендә җирләрдән (җир кишәрлегеннән яисә аның өлешеннән) фактта яисә планлаштырылган файдалану территориясе.

Күрсәтелгән җирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст билгеләре (индекслар) кулланыла:

1) шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр

Индексы	**Атамасы**
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре

2) Аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр

Индексы	**Атамасы**
ЛФ	Урман фонды җирләре
ВО	Өске сулар белән капланган җирләр
СХ	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре

Күрсәтелгән җирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып саналмый, бу җирләрнең һәм территорияләрнең чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

20 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» махсус шартлары булган зоналар әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.
Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр өсти.
2. Әлеге Томның 23 статьясындагы 23.1 өлеше нигезләмәләре нигезендә, әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар ике төргә бүленә: билгеләнгән һәм ориентлашкан.
Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән һәм ориент зоналарының чикләре генә күрсәтелә.
3. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, күрсәтелгән картада махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи җирлекләр территорияләре чикләре күрсәтелергә мөмкин.

21 статья. Территориаль зоналарның чикләре турында белешмәләр (китерелми).

1. Территориаль зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы, Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталары координаталары исемлеге булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр әлеге Кагыйдәләргә мәҗбүри кушымта булып тора.

IX БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

22 СТАТЬЯ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЫ СОСТАВЫ

1. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;

3) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта, өстәмә рәвештә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелә.

2. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 2020 елның 10 ноябрендәге п/0412 номерлы боерыгы белән расланган Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы (алга таба – Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификатор рөхсәт ителгән файдалану төрләренең исемнәрен, аларның кодларын (санлы билгеләрен) һәм җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең тасвирламасын үз эченә ала. Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең текст атамасы һәм аның коды (санлы тамгасы) бертигез мәгънәле була.

3. Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрлары үз эченә ала:

1) җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның иң чик саны һәм биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның иң чик биеклеге;

3) җир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул төзелергә мөмкин булган җир кишәрлегенең суммар мәйданының җир кишәрлегенең барлык мәйданына нисбәте буларак билгеләнә;

4) аларга якын урында биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыелган биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр;

5) башка параметрлар.

4. Җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары кагыйдәләр җыелмаларында, техник регламентларда, шәһәр төзелешен проектлау нормативларында, санитария кагыйдәләрендә чик параметрларга карата катгыйрак таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

5. Җир кишәрлегенең минималь күләменә (мәйданына) чикләүләр бер хокук иясенең рөхсәт ителгән файдалану төре бертөрле булган чиктәш җир кишәрлекләренә кагылмый.

6. Бина катларының иң чик саны җир өстендәге барлык катларны үз эченә ала, мансардны да кертеп, шулай ук цокольны да кертеп, әгәр цоколь катының түбәсе җирнең планлаштыру билгесе дәрәҗәсеннән кимендә 2 м күтәрелсә.

7. Җир кишәрлеген төзүнең максималь проценты җир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын исәпкә ала, яссы корылмалардан һәм капиталь төзелеш объектларының яисә аларның җир кишәрлеге астындагы өлешләреннән (объектның җир асты өлешеннән) гайре.

23 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территориаль зонаның һәр төренең шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы әлеге төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

23.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен төп яки шартлы рөхсәт ителгән төргә өстәмә рәвештә генә сайлап алырга мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.
Җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өчен җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре белән билгеләнә.
Шәһәр төзелеше регламентында бу төрнең классификатордагы тасвирламасы нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән ярдәмче төрләр күрсәтелми.
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре; файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төрләрнең кодлары һәм ярдәмче төрләр өчен капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Ярдәмче төр билгеләнә торган куллануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре кодлары	Капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрлары	
			катларның иң чик саны, корылманың иң чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	б-мәгән	б-мәгән
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	б-мәгән	б-мәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	б-мәгән
1.20	Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	3.5.2, 6.12	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	2.5; 2.6; 3.2.4	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге	3.6.2.	б-мәгән	б-мәгән

	объектлары			
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	б-мәгән
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1.	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	б-мәгән	б-мәгән

23.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Ж1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны җир кишәрлекләре булган аерым торучы торак йортлар;
- блокланган торак йортлар;
- азкатлы күпфатирлы торак йортлар (мансардлыны да кертеп, дүрт катка кадәр).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым урнашкан, төзелгән яисә янкормаланган объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнар яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләре ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлеп бирү юлы белән) урамның (юлның) фронты буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге кимендә 18 м; 2.3 коды өчен – 15 м; 2.1.1 коды өчен 25 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге – яссы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына

кадәр 4,5 м.
Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге араларны алырга кирәк:
- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам ягыннан – кимендә 5 метр;
- кишәрлек чикләреннән хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;
- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 6 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.
Блоклы һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен араларны түбәндәгечә кабул итәргә кирәк:
- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам ягыннан – кимендә 5 метр;
- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);
- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 10 метр.
Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:
- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;
- автомобильләр кую өчен – 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;
- хуҗалык максатларында – 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар салынган мәйданчыклар – 20-100 м кадәр.
Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урам ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.
Кодлары 2.1, 2.2 булган рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләрнең максималь биеклеге – 3,5 м, коды 2.3 – 2 м .
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат/18 м	50 процент	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны җир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 3000	3 кат/18 м	40 процент	5/3

2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/18 м	60 процент	5/3
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.8	Иҗтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 800 макс. – б-мәгән.	4 кат (мансардалысы н да кертеп)/20 м	60%	б-мәгән
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән /4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

	өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү				
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм җир кишәрлегенең башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.sub_103103
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.
Шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәре Тукай муниципаль районы советының «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару һәм индивидуаль торак төзелеше өчен гражданнарга бирелә торган җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен билгеләү турында» 28.05.2021 ел, №11/3 карары кабул ителгәнче төзелгән җир кишәрлекләре өчен кулланылмый, һәм түбәндәге очракларда:
- хосусый милектәге җир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрне һәм (яисә) җир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;
- ике һәм аннан күбрәк җир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү;
- гамәлдәге күчемсез мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган җир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;
- башлангыч җир кишәрлеге әлеге Кагыйдәләр кабул ителгәнче бирелгән булса, мондый җир кишәрлекләре өчен иске нормаларны (минималь) кулланып, җир кишәрлегенең күләме – 300 кв. м.
Иң чик күләмнәргә карата түбәндәге җир кишәрлекләре искәрмә булып тора:
- кишәрлекнең нормадан артып киткән өлеше мөстәкыйль җир кишәрлеге буларак формалаштырылмаса һәм мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның ризалыгы булганда, артып киткән (максималь) зурлыклар;
- кысу, кысылу, чикләре сыну, күчемсез милек объектларын урнаштыру мөмкин булмаган очракта, әгәр аларның контуры чиктәш җир кишәрлекләре яки шәһәр төзелешен җайга салу линияләре (кызыл линияләр, территорияләрне махсус файдалану зоналары һ. б.) белән чикләнгән булса, шуның нигезендә 1000 кв. м җир кишәрлеген төзү мөмкин булмаса чикләрне яңадан бүлү нәтиҗәсендә яисә берничә җир кишәрлеген берләштерү юлы белән барлыкка килә торган җир кишәрлекләре. Әлеге

искәрмә мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның, Тукай муниципаль районы башкарма комитетының архитектура бүлегенең, мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасының ризалыгы булган шартларда кулланыла.

23.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)

Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Ж2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен каралган:

- азкатлы күпфатирлы торак йортлар (мансардлыны да кертеп, дүрт катка кадәр);
- блокланган торак йортлар;
- йорт яны җир кишәрлекләре булган аерым торучы торак йортлар;

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым урнашкан, төзелгән яисә янкормаланган объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнар яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләре ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлеп бирү юлы белән) урамның (юлның) фронты буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге кимендә 18 м; 2.3 коды өчен – 15 м; 2.1.1 коды өчен 25 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге – яссы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге араларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам ягыннан – кимендә 5 метр;
- кишәрлек чикләреннән хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;
- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 6 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.

Блоклы һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен араларны түбәндәгечә кабул итәргә кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам ягыннан – кимендә 5 метр;
- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);
- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 10 метр.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;
- автомобильләр кую өчен – 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;
- хуҗалык максатларында – 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар салынган мәйданчыклар – 20-100 м кадәр.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урам ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Кодлары 2.1, 2.2 булган рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртәләрнең максималь биеклеге – 3,5 м, коды 2.3 – 2 м .

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр-леге чикләреннән мини-маль чиге-нешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 800 макс. – б-мәгән.	4 кат (мансардалысын да кертеп)/20 м	60%	б-мәгән
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/18 м	60 процент	5/3
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.8	Иҗтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат/18 м	50 процент	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны җир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 3000	3 кат/18 м	40 процент	5/3
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ бикалары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм җир кишәрлегенең башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.sub_103103

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәре Тукай муниципаль районы советының «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару һәм индивидуаль торак төзелеше өчен гражданнарга бирелә торган җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен билгеләү турында» 28.05.2021 ел, №11/3 карары кабул ителгәнче төзелгән җир кишәрлекләре өчен кулланылмый, һәм түбәндәге очракларда:

- хосусый милектәге җир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрне һәм (яисә) җир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;

- ике һәм аннан күбрәк җир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчемсез мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган җир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;

- башлангыч җир кишәрлеге әлеге Кагыйдәләр кабул ителгәнче бирелгән булса, мондый җир кишәрлекләре өчен иске нормаларны (минималь) кулланып, җир кишәрлегенең күләме – 300 кв. м.

Иң чик күләмнәргә карата түбәндәге җир кишәрлекләре искәрмә булып тора:

- кишәрлекнең нормадан артып киткән өлеше мөстәкыйль җир кишәрлеге буларак формалаштырылмаса һәм мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның ризалыгы булганда, артып киткән (максималь) зурлыклар;

- кысу, кысылу, чикләре сыну, күчемсез милек объектларын урнаштыру мөмкин булмаган очракта, әгәр аларның контуры чиктәш җир кишәрлекләре яки шәһәр төзелешен җайга салу линияләре (кызыл линияләр, территорияләрне махсус файдалану зоналары һ. б.) белән чикләнгән булса, шуның нигезендә 1000 кв. м җир кишәрлеген төзү мөмкин булмаса чикләрне яңадан бүлү нәтиҗәсендә яисә берничә җир кишәрлеген берләштерү юлы белән барлыкка килә торган җир кишәрлекләре. Әлеге искәрмә мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның, Тукай муниципаль районы башкарма комитетының архитектура бүлегенең, мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасының ризалыгы булган шартларда кулланыла.

23.4. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән ОД индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, гомуми туклану, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге, эшкуарлык эшчәнлеге объектларын, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектларын, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, гыйбадәт биналарын, автомобиль транспорты туктальшларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Иҗтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капиталь төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, җир асты яисә күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләре ясаганда (шул исәптән бүлү яки бүлеп бирү юлы белән) урамның (юлның) фронты буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге кимендә 18 м; 2.3 коды өчен – 15 м; 2.1.1 коды өчен 25 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге – яссы түбә башына кадәр 3,5 м, иңкел түбә сызыгына кадәр 4,5 м.

Биналар арасындагы минималь аралар:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән алып төп корылмага кадәр – 10 м;
- стационары кызыл линиядән алып төп корылмага кадәр булган дәвалау учреждениеләре өчен – 30 м;
- дәвалау учреждениесе бинасы белән стационар арасындагы ара – 50 метрдан да ким түгел;

Блоклы һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен араларны түбәндәгечә кабул итәргә кирәк:

- 2-3 катлы торак йортларның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким түгел; 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);
- тәрәзәләре торак бүлмәләрдән булган бу биналарның озын яклары һәм кырыйлары арасында – кимендә 10 метр.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге араларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр – кимендә 3 метр, урам ягыннан – кимендә 3 метр;
- кишәрлек чикләреннән хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 1 метр;
- торак бинаның тәрәзәләреннән күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр – кимендә 6 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара – 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара – 25 метрдан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак йортларга кадәр – 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү өчен – 10 м;
- автомобильләр кую өчен – 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен – 10 м алып 40 м кадәр;
- хуҗалык максатларында – 20 м;

- калдыклар өчен контейнерлар салынган мәйданчыклар – 20-100 м кадәр.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.2.	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.1.	Амбулатор-сырхауханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.2.	Стационар медицина хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.1.	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.5.2.	Урта һәм югары һөнәри белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8	Иҗтимагый идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.1.	Дәүләт идарәсе	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән

4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	5 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.1.	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат/18 м	50 процент	5/3
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 800 макс. - б-мәгән.	4 кат (мансардалыс ын да кертеп)/20 м	60%	б-мәгән
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны җир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 3000	3 кат/18 м	40 процент	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/18 м	60 процент	5/3
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.2.1.	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.4.3.	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.3	Базарлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мәйданчыклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.5	Су спорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.2.	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.0	Оборонаны һәм иминлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм җир кишәрлегенең башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.sub_103103

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәре Тукай муниципаль районы советының «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару һәм индивидуаль торак төзелеше өчен гражданнарга бирелә торган җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен билгеләү турында» 28.05.2021 ел, №11/3 карары кабул ителгәнче төзелгән җир кишәрлекләре өчен кулланылмый, һәм түбәндәге очракларда:

- хосусый милектәге җир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрне һәм (яисә) җир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) зурлыкларына туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;
- ике һәм аннан күбрәк җир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү;
- гамәлдәге күчемсез мөлкәт объекты астында барлыкка килә торган җир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган җир кишәрлеге булдыру мөмкинлеге булмау;
- башлангыч җир кишәрлеге әлеге Кагыйдәләр кабул ителгәнче бирелгән булса, мондый җир кишәрлекләре өчен иске нормаларны (минималь) кулланып, җир кишәрлегенең күләме – 300 кв. м.

Иң чик күләмнәргә карата түбәндәге җир кишәрлекләре искәрмә булып тора:

- кишәрлекнең нормадан артып киткән өлеше мөстәкыйль җир кишәрлеге буларак формалаштырылмаса һәм мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның ризалыгы булганда, артып киткән (максималь) зурлыклар;

- кысу, кысылу, чикләре сыну, күчемсез милек объектларын урнаштыру мөмкин булмаган очракта, әгәр аларның контуры чиктәш җир кишәрлекләре яки шәһәр төзелешен җайга салу линияләре (кызыл линияләр, территорияләрне махсус файдалану зоналары һ. б.) белән чикләнгән булса, шуның нигезендә 1000 кв. м җир кишәрлеген төзү мөмкин булмаса чикләрне яңадан бүлү нәтиҗәсендә яисә берничә җир кишәрлеген берләштерү юлы белән барлыкка килә торган җир кишәрлекләре. Әлеге искәрмә мәнфәгатьле чиктәш җирдән файдаланучыларның, Тукай муниципаль районы башкарма комитетының архитектура бүлегенең, мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасының ризалыгы булган шартларда кулланыла.

23.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Т индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шул исәптән кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмалар урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар саклык зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенеш-ләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән

4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	б-мәгән	5 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.1.1	Тимер юллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.1.2	Тимер юлларда ташуларга хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.2.	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт туктальшлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук мондый объектларның санитар-саклау зоналарын техник регламентлар таләпләре нигезендә урнаштыру өчен билгеләнгән.
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.7	Энергетика	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.5	Торба үткәргеч транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.7. III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2.1)

III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2.1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән П2.1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.
Җитештерү зонасы әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясауның төрле нормативлары булган җитештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар саклык зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелеш-нең макси-маль проценты**	**җир кишәрлеге чикләрен-нән минималь чигенеш-ләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ бинаалары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.0	Җитештерү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

6.2	Авыр сәнәгать	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.3	Җиңел сәнәгать	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.4	Азык-төлек сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.6	Төзелеш сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.7	Энергетика	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Склад	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	1 кат/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.5.2.	Урта һәм югары һөнәри белем	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	10 / б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша урам ягыннан һәм җир кишәрлегенең башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.8. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән КС индексы булган территориаль зоналарга кагыла.
Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хуҗалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар саклык зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, га**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән/4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.3.	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.1	Эшлекле идарә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.3	Базарлар *)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.3	Җиңел сәнәгать	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Склад	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт туктальшлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.3	Су транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
3.4.3.	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мәйданчыклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.5	Су спорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.6	Авиация спорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.2.	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.6	Махсус юл транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
*) Төзелеш материаллары, автозапчастьләр, техника, җиһазлар, башка сәнәгать товарлары сату буенча махсуслаштырылган базарлар.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар

таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.9. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) җирләрдән факттагы яисә планлаштырылган файдалану территорияләре чикләрендә билгеләнергә тиешле территориаль зоналарга СХ2 зонасы регламенты нигезендә кагыла.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектларның зоналары авыл хуҗалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хуҗалыклары эшчәнлеген тәэмин итү, фәнни-тикшеренү, укыту һәм авыл хуҗалыгы җитештерүенә бәйле башка максатлар өчен, шулай ук аквакультура (балык үрчетү) максатларында, шул исәптән авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен кирәкле капиталь төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, га**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр-леге чикләреннән мини-маль чиге-нешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.5	Бакчачылык	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.9	Җәнлекчелек	макс. - 50	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.10	Кошчылык	макс. - 50	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.11	Дуңгызчылык	макс. - 50	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.12	Умартачылык	макс. - 1	б-мәгән	10 процент	б-мәгән
1.13	Балыкчылык	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.14	Авыл хуҗалыгын фәнни тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.17	Питомниклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	макс. - 10	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
1.19	Печән чабу	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән

1.20	Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән /4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Склад	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда теплицалардан файдаланып яшелчәчелек.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.10. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)

Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Р2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Рекреацион билгеләнештәге зоналар яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу, аларны халыкның ялын үткәрү максатларында рациональ файдалануын тәэмин итү өчен билгеләнгән. Әлеге зонага хезмәт күрсәтүгә бәйле шәһәр урманнары, парклар, скверлар, бульварлар, буалар, күлләр биләгән территорияләрне үз эченә ала.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.6.2.	Мәдәният һәм ял парклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.2	Табигый-танып белү туризмы	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.1	Табигать территорияләрен саклау	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.4	Күчмә торак	б-мәгән	б-мәгән	0 процент	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.1.	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.6.3.	Цирклар һәм җәнлек бүлмәләре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.1.	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7.2.	Дини идарә һәм мәгариф	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/ б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/ б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.2	Транспорт чараларын кую урыны	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.1.	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.2.1	Туристлык хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.5	Гольф яки ат белән йөрү өчен кырлар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.2	Курорт эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.2.1.	Шифаханә эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә. sub_103103
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.11. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.
Зиратларны урнаштыру зоналары җирләү урыннарын (зиратлар, крематорийлар, башка күмү урыннары) урнаштыру һәм эшләү өчен билгеләнгән. Мондый төр зоналарны урнаштыру бары тик күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәэмин ителергә мөмкин һәм башка территориаль зоналарда рөхсәт ителми.
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	җир кишәрлегенең күләме, кв.м	катлар саны / төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.1	Йола эшчәнлеге	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
б-мәгән					

Искәрмәләр.
Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.
Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23.12. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ)

Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән ОБ индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрлары**			
Код	**Атамасы**	**җир кишәрлегенең күләме, кв.м**	**катлар саны / төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенешләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1.	Автотранспортны саклау	б-мәгән	б-мәгән /4.5 м	б-мәгән	б-мәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аңа чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б-мәгән	2 кат/10 м	б-мәгән	б-мәгән
5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
5.1.3.	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9	Склад	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.0	Оборонаны һәм иминлекне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.1	Кораллы көчләрне тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.2	Россия Федерациясе дәүләт чиген саклау	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
8.4	Җәзаларны үтәтү эшчәнлеген тәэмин итү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

	(территорияләр)				
12.0.1	Урам-юл челтәре	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 800 макс. – б-мәгән.	4 кат (мансардалысын да кертеп)/20 м	60%	б-мәгән
2.5.	Уртача катлы торак төзелеше	б-мәгән	8 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
2.6.	Күпкатлы торак төзелеше (биек йортлар)	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.2.4.	Тулай тораклар	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
3.7	Дини файдалану	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
4.4	Кибетләр	б-мәгән	3 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
4.6	Гомуми туклану	б-мәгән	2 кат/б-мәгән.	б-мәгән	б-мәгән
6.8	Элемтә	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән
7.4	Һава транспорты	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән	б-мәгән

Искәрмәләр.

Мәгънәләре билгеләнмәгән параметрлар «б-мәгән» шартлы кыскартылышы белән билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлеге, 23 статья, 23.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

24 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән җир кишәрлекләре.

Линия объектларына электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма хакимият органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә теләсә кайсы территориаль зонада күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

25 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр

ЛФ - урман фонды җирләре.

ВО - өске сулар белән капланган җирләр.

СХ - авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының вәкаләтле башкарма хакимият органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның икенче төренә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Урман фонды җирләре составындагы җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә чикләрендә урман фонды җирләре урнашкан урманчылыкның урман хуҗалыгы регламенты белән билгеләнә.

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмәдә билгеләнә.

Җир өсте сулары белән капланган җирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составына авыл хуҗалыгы җирләренә торак пунктлардан читтә урнашкан сөрүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьеллык үсентеләр (бакчалар, йөзем бакчалары һ.б.) биләгән җирләр керә. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре файдалануда өстенлеккә ия һәм аерым сакланырга тиеш. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре гражданнар тарафыннан үз ихтыяҗлары өчен бакчачылык алып барыла торган территория чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча җир кишәрлегендә бакча йортлары, торак йортлар, хуҗалык корылмалары һәм гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хуҗалыгы җирләре составына хуҗалык эчендәге юллар, саклагыч урман утыртмалары, җирләрне тискәре йогынтыдан саклау функцияләрен үтәүче агач-куак үсемлекләре биләгән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге башка җирләр кертелергә мөмкин.

X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

26.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалануга чикләүләр билгеләнә, алар, әгәр җир асты байлыклары турындагы законнарда, һава һәм су законнарында башкасы каралмаган булса, һәм мондый җир кишәрлекләрендә урнашкан күчемсез мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) алардан файдалануны чиклиләр яисә тыялар һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар билгеләү максатларына туры килми торган эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыру өчен җир кишәрлекләреннән файдалануны чиклиләр яисә тыялар.
2) территориянең махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында китерелгән.
3) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр федераль законнар нигезендә күләмнәре һәм (яисә) чикләре федераль законнар таләпләре нигезендә рәсми рәвештә билгеләнгән территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә була. Җирлекләрнең, шәһәр округларының җирле үзидарә органнары территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның үлчәмнәрен һәм (яисә) чикләрен, аларның вәкаләтләренә керми торган зоналарны билгеләү хокукын билгели алмыйлар.
Шуңа ярашлы рәвештә әлеге кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар ике төргә бүленә:
- билгеләнгән зоналар – чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән һәм расланган зоналар. Бу зоналарның чикләре турындагы белешмәләрдә әлеге зона чикләре урнашу урынының график тасвирламасы, Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын (КМБДР) алып бару өчен билгеләнгән координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталары координаталары исемлеге була;
Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре Россия Федерациясе норматив хокукый актларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләүнең беркетелгән күләмнәре һәм бер мәгънәле кагыйдәләре билгеләнгән гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелергә мөмкин.
- ориентлы – чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, законнар нигезендә билгеләнергә тиешле, әмма беркетелгән үлчәинәре һәм чикләр билгеләүнең бер мәгънәле кагыйдәләре (критерийлары) булмаган зоналар; мондый зоналар өчен закон дәрәҗәсендә бары тик ориентир үлчәмнәре генә билгеләнгән, алар мондый зоналарның чикләре билгеләнгән очракта әйләнә-тирә мохиткә йогынты дәрәҗәсен исәпләүләр һәм (яисә) натураль үлчәүләр үткәрү юлы белән төгәлләштерелергә тиеш.
Мондый зоналарга линия объектларының саклау зоналары һәм минималь ераклык зоналары (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналарында икенче һәм өченче пояслары, су саклау зоналары һәм җир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән очракта, бу чикләр аларны территориянең махсус шартлары булган рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан аерып торучы махсус шартлы билгеләр белән

чагылдырыла.
Ориент зоналарына федераль законнар таләпләре нигезендә зоналар күләме исәп-хисаплар һәм (яисә) натур тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиешле предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән санитар саклык зоналары керә.
4) «Иштирәк авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәге зоналар төрләре билгеләнгән яисә билгеләнергә тиеш:
- эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары;
- су саклау зоналары, җир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары;
- электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хуҗалыгы объектларының һәм электр энергиясе җитештерү объектларының)саклык зоналары;
- торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торба үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең) саклык зоналары;
- элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклык зоналары;
- санитар саклык зоналары;
- магистраль яисә технологик торбаүткәргечләргә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, нефть һәм газ эшкәртү продуктлары өчен торбаүткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә) кадәр минималь ераклык зонасы;
- файдалы казылмалар ятмалары, җир асты байлыклары кишәрлекләре, тау токымнары;
- аэродром яны территориясе.

26.2. Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре Россия Федерациясе дәүләт баш санитария табибының «Су белән тәэмин итү чыганакларының һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрнең санитар саклык зонасы. СанПиН 2.1.4.1110-02» санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын гамәлгә кертү турында» 2002 елның 14 мартындагы 10 номерлы карары нигезендә билгеләнә.
Су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары (алга таба – ССЗ) бар. Санитар саклык зоналары өч пояс составында оештырыла.
Санитар саклык зонасының беренче поясы (катгый режим) су алу корылмалары урнашкан территорияне, барлык су үткәрү корылмаларының һәм су үткәрү каналының урнашу мәйданчыгын үз эченә ала. Җир асты су чыганакларын санитар саклык зонасының беренче поясы саклана торган җир асты суларыннан файдаланганда 30 м һәм җитәрлек дәрәҗәдә сакланылмаган җир асты суларыннан файдаланганда 50 м тәшкил итә.
Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясендә түбәндәгеләр рөхсәт ителми: биек кәүсәле агачлар утырту, төзелешнең су үткәрү корылмаларын эксплуатацияләү, үзгәртеп кору һәм киңәйтүгә турыдан-туры кагылышы булмаган барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналары урнаштыру, кешеләрне яшәтү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.
Биналар ташландык суларны көнкүреш яки эшчәнлек канализациясенең иң якын системасына яки санитар саклык зонасындагы беренче поястан читтә икенче пояс территориясендәге санитар режимны исәпкә алып урнаштырылган җирле чистарту корылмалары станцияләренә агыза торган канализация белән җиһазландырылырга тиеш.
Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганагы пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.
Җир асты су чыганакларының санитар саклык зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәп-хисап юлы белән билгеләнә.

Санитар саклык зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак капламы бозылуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлеге белән килештереп башкарыла); эшкәртелгән суларны җир асты горизонтларына кертү һәм каты калдыкларны җир астына җыю, җир асты байлыкларын эшкәртү; ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать агынтыларын туплау урыннары, шлам саклагычлар һәм җир асты суларын химик пычрату куркынычы тудыра торган башка объектлар урнаштыру. Санитар саклык зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны саклау җир асты суларыннан файдаланганда гына, сулы горизонтны пычранудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгәндә, Роспотребнадзор органының геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда гына урнаштыру рөхсәт ителә.
Икенче пояс чикләрендә шулай ук зиратлар, биологик калдыкларны юкка чыгару объектлары, ассенизация кырлары, фильтрация кырлары, тирес саклагычлар, силос траншеялары, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм җир асты суларын микроблар белән пычрату куркынычын тудыра торган башка объектлар урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урман кисү тыела.

26.3. Су саклау зоналары, җир өсте су объектларының яр буе саклык полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә Су саклау зоналары елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның яр сызыгына (су объекты чикләренә) тоташкан территорияләрдән гыйбарәт һәм алар өчен күрсәтелгән су объектларын пычратуны, чүпләүне, ләм утыруны һәм аларның суларын саектыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатында хуҗалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә территорияләрендә хуҗалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган яр буе саклык полосалары билгеләнә.

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге һәм аларның яр буе саклык полосасының киңлеге тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасының киңлеге аларның чыганакларыннан елгалар яисә инешләр өчен түбәндәге озынлыкта билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан алып - 200 метрдан артыграк.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын арттыруны җайга салу максатларында агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратлар, биологик калдыкларны юк итү объектлары, җитештерү һәм куллану калдыкларын, химик, шартлаткыч, агулы, агулый торган матдәләрне (исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган диңгез портлары территорияләрендә аммиак, метанол, аммиак селитрасы һәм калий нитратын махсус саклагычларыннан тыш, яр буе саклык полосаларыннан читтә) урнаштыру, радиоактив калдыкларны күмү пунктлары, шулай ук территорияне балык хуҗалыгы әһәмиятендәге су объектлары суларында рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләре билгеләнмәгән пычраткыч матдәләр белән пычрату;
- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чаралары белән хәрәкәт итү һәм аларны туктатып калдыру (махсус транспорт чараларыннан тыш), аларның каты япмалы махсус җиһазландырылган юллардан һәм урыннарда хәрәкәт итүе һәм тукталып торуы искәрмә булып тора;
- ягулык салу станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын төзү һәм үзгәртеп кору (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, эчке су юллары, шул исәптән аз сыешлы суднолар кую өчен базалар (корылмалар), Федераль куркынычсызлык

хезмәте органнары объектлары территорияләрендә урнашкан очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен төзү һәм үзгәртеп кору; транспорт чараларын юу;
- пестицидлар һәм агрохимикатларны саклау (яр буе саклык полосалары чикләреннән читтә диңгез портлары территорияләрендә урнаштырылган махсус саклагычларда агрохимикатлар саклаудан тыш), пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;
- агынты суларны, шул исәптән дренаж суларын агызу;
- гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару «Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә тауда бүлеп бирелгән һәм (яки) геологик бүлеп бирелгән җирләрдәге җир асты байлыклары турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үзләренә бирелгән чикләрдә файдалы казылмаларның башка төрләрен эзләү һәм чыгаруны гамәлгә ашыра торган җир астыннан файдаланучы затлар тарафыннан башкарылган очраклардан тыш).

Су саклау зоналары чикләрендә, су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән су законнарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннарга ярашлы рәвештә, мондый объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү, хуҗалык һәм башка объектларны эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәэмин итә торган корылма төрен сайлау пычраткыч матдәләрне, башка матдәләрне һәм микроорганизмнарны агызуның әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән мөмкин нормативларын үтәү кирәклеген исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәэмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су агызу системалары (канализация), үзәкләштерелгән явым-төшем суларын агызу системалары;

- агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су агызу системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) агызу (ташлау) корылмалары һәм системалары, әгәр алар мондый суларны кабул итү өчен каралган булса;

- әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып, агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр, кар, үтеп кергән җир асты суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны тәэмин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан эшләнгән су җыю җайланмаларына җибәрү (агызу) корылмалары һәм системалары.

- су объектларын һәм аларга якын территорияләрне нефтьнең һәм нефть продуктларының агып төшүеннән һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтыдан саклауны тәэмин итә торган корылмалар.

Гражданнар үз ихтыяҗлары өчен бакчачылыкны яисә яшелчәчелекне алып барган, Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән җиһазландырылмаган территорияләргә карата аларны мондый корылмалар белән җиһазландырган һәм (яисә) системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр су үткәрми торган материаллардан әзерләнгән, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмаучы су җыю җайланмаларын куллану рөхсәт ителә.

Яр буе саклык полосасының киңлеге су объекты ярының авышлыгына карап билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яисә 0° м тәшкил итә, 3° кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3° авышлык өчен – 50 м һәм күбрәк.

Елга, инешнең чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы 10 км кимрәк булган су саклау

зонасы яр буе саклык полосасына туры килә. Елга, инеш башланган урыннар өчен су саклау зонасының радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклык полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән берлектә түбәндәгеләр тыела:

- җирләрне сөрү;
- юыла торган грунт катламнарын урнаштыру;
- авыл хуҗалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен җәйге лагерьлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе сызыгы буйлап гомуми файдалану өчен каралган яр буе полосасы урнаштырыла.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы 10 километрдан артмаган елгалар һәм инешләрдән тыш. Каналларның, шулай ук чишмә башыннан тамагына кадәр озынлыгы ун километрдан артмаган елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосасының киңлеге 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буйлары күрсәтелми.

Һәр гражданин уртак файдаланудагы су объектларының яр буе полосаларыннан хәрәкәт итү һәм алар янәшәсендә булу, шул исәптән һәвәскәрлек балыкчылыгы һәм йөзүче чараларны ярга чыгаруны гамәлгә ашыру өчен (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) файдаланырга хокуклы.

26.4. Электр энергетикасы объектларының саклау зоналары

Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклык зоналары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклык зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә гамәлдәге электр челтәре хуҗалыгы линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электр тапшыруның һава линияләре буйлап саклык зоналары җир кишәрлеге өслегенең һәм һава киңлегенең (электр тапшыруның һава линияләре терәкләре биеклегенә туры килә торган биеклектә) бер өлеше рәвешендә урнаштырыла, ул электр тапшыру линиясенең ике ягында да кырый чыбыклардан читкә тайпылмыйча торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 алып 20 кВ кадәр - 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 150, 220 кВ - 25 м;
- 300, 500 кВ - 30 м;
- 750 кВ - 40 м;
- 1150 кВ - 55 м.

Электр тапшыруның җир асты кабель линияләре буйлап саклык зонасы җир асты кишәрлеге астында урнашкан җир асты кишәрлеге (электр тапшыруның кабель линияләрен салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлеккә) өслегенең кырый кабельләреннән 1 метр ераклыкта электр тапшыру линиясенең ике ягындагы параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә (шәһәрләрдә көчәнеше 1 киловольтка кадәр булган кабель линияләре тротуарлар астыннан узганда – биналар һәм корылмалар ягына таба – 0,6 метр һәм урамның машина йөрү өлеше ягына таба – 1 метр).

Саклык зоналарында электр хуҗалыгы объектларының иминлекле эшләвен бозарга мөмкин булган, шул исәптән аларның җимерелүенә яисә юкка чыгуына китереп чыгарырга һәм (яки) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яки юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә мөмкин булган, шулай ук экологиягә зыян салырга һәм янгыннар китереп

чыгарырга мөмкин булган теләсә нинди эшләрне башкару тыела, шул исәптән:
- электр тапшыру буенча һава линияләре үткәргечләренә һәм баганаларына предметлар атарга, шулай ук электр тапшыру буенча һава линияләре баганалары буйлап үрмәләп менәргә;

- сакламыйча һәм (яисә) төземичә, электр челтәре хуҗалыгы объектларына зыян китерү куркынычы яный торган эшләр башкарырга, хезмәт күрсәтүче персоналның һәм техниканың электр энергетикасы объектларына керүенә, шул исәптән электр энергетикасы объектлары җиһазларын, биналарын һәм корылмаларын эксплуатацияләүне тәэмин итү максатларында керү юлларына һәм подъездларга мондый керү өчен кирәкле норматив-техник документлар таләпләре нигезендә электр энергетикасы объекты чиге буена аварияләрне бетерү һәм алардан килгән зыяннарны бетерү буенча эшләр башкаруга комачауларга мөмкин булган объектлар һәм предметларны урнаштырырга;

- бүленеш корылмалары һәм подстанцияләренең әйләндереп алынган территорияләре чикләрендә һәм биналарында булырга, бүленеш корылмаларының һәм подстанцияләренең ишекләрен һәм люкларын ачарга, электр челтәрләрен яңача тоташтыруны һәм тоташтыруны башкарырга (әлеге таләп билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкаручы хезмәткәрләргә кагылмый), кертү һәм бүлү җайланмаларының, подстанцияләрнең, электр тапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналары чикләрендә, шулай ук электр тапшыру буенча кабель линияләренең саклык зоналарында учак ягарга;
- чүплекләр урнаштырырга;
- бәрә торган механизмнар белән эшләр башкарырга, 5 тоннадан авырлыклы әйберләр ташларга, зәһәр һәм тутык матдәләрен һәм ягулык-майлау материалларын ташлау һәм бушату рөхсәт ителми (электр тапшыру буенча җир асты кабель линияләренең саклык зоналарында);
- кисәтү һәм мәгълүмати билгеләрне (яисә электр энергетикасы объектларына төшерелгән кисәтү һәм мәгълүмати язмаларны) җыярга, юк итәргә, күчерергә, күмәргә һәм зарарларга;
- электр челтәрләрендә күчерүләр һәм тоташтырулар башкарырга (күрсәтелгән таләп билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль хезмәткәрләргә кагылмый);
- җир кишәрлекләреннән коралларны яки сугыш кирәк- яракларын файдалануга, җитештерүгә, ремонтлауга яисә юкка чыгаруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган сынау полигоннары, коралларны юк итү һәм калдыкларны күмү урыннары сыйфатында файдалануны гамәлгә ашырырга.
Көчәнеше 1000 вольттан артык булган электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклык зоналарында өстәмә рәвештә түбәндәгеләр тыела:
- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материалларын туплау яки урнаштыру;
- балалар өчен һәм спорт мәйданчыклары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, кыр станнары, терлек өчен җәйләүләр, гаражлар һәм машиналарның һәм механизмнарның барлык төрләре өчен туктальшлар ясау, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкармаучы кешеләрне күпләп туплый торган теләсә нинди чараларны уздыру (электр тапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналарында);
- теләсә нинди очкыч аппаратлардан файдалану (очыртып җибәрү), шул исәптән һава елланнарын, очкыч аппаратларның спорт модельләрен (электр тапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналарында);

- суднолардан якорьлар ташлау һәм аларның бирелгән якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәткеләр һәм трал белән узуын гамәлгә ашыру (электр тапшыру буенча су асты кабель линияләре урнашкан саклык зоналарында);
- краннарының уклары күтәртелгән килеш судноларның һәм башка механизмнарның узып китүен гамәлгә ашыру (электр тапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналарында);
- 330 кВ һәм аннан югарырак проект номиналь көчәнеш классы булган электр тапшыруның һава линияләре белән кисешкән урыннарда (бары тик электр тапшыруның һава линияләренең саклау зоналарында) автомобиль юлларында транспорт чараларын туктатуны гамәлгә ашырырга;

- реклама конструкцияләрен урнаштырырга.
Саклык зонасы чикләрендә мондый саклык зонасын килештерү турындагы карарда каралган эшчәнлекнең тиешле төрләрен гамәлгә ашыру шартларын үтәмичә юридик һәм физик затларга тыела:
- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән җирләрне вакытлыча су бастыруга бәйле эшләр;
- төпне тирәнәйтә, туфрак сосу һәм төяү-бушату эшләре, балык, судагы башка хайваннарны һәм үсемлекләрне су төбеннән тоту кораллары белән табу, сугару урыннары ясау, боз вату һәм әзерләү (электр тапшыру буенча су астындагы кабель линияләренең саклык зоналарында);
- йөк белән яки йөктән башка вертикаль буенча иң биек ноктасыннан сулыклар аша электртапшыруның һава линияләре үтә торган урынның иң түбән ноктасына кадәр озынлыгы, шул исәптән ташу вакытында суның максималь күтәрелү дәрәҗәсен исәпкә алып, минималь дәрәҗәдә мөмкин булган озынлыктан азрак тәшкил иткән судноларның үтүе;
- юл өслегеннән йөк белән яисә йөксез гомуми биеклеге 4,5 метрдан артыграк булган машиналар һәм механизмнар (электр тапшыруның һава линияләренең саклык зоналарында) йөрүе, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» федераль законның 31 статьясында күрсәтелгән автомобиль юллары буйлап авыр йөкле һәм (яисә) эре габаритлы транспорт чарасы хәрәкәтенә махсус рөхсәт булганда гына ирешелгән очрак моңа керми;
- 0,3 метрадан тирәнрәк урында җир эшләре (сөрелә торган җирләрдә 0,45 метрдан тирәнрәк булган урыннарда), шулай ук грунт планлаштыру (электртапшыру буенча җир астындагы кабель линияләренең саклык зоналарында);
- су агынтысының биеклеге 3 метрдан артып киткән очракта авыл хуҗалыгы культураларына су сибү (электртапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналарында);
- биеклеге 4 метрдан артып китә орган авыл хуҗалыгы машиналарыннан һәм җайланмаларыннан файдаланып, кырда авыл хуҗалыгы эшләрен башкару (электртапшыру буенча һава линияләренең саклык зоналарында) яки кырда җир сөрүгә бәйле авыл хуҗалыгы эшләрен башкару (электртапшыруның кабель линияләрен саклау зоналарында);
-агач һәм куакларны утырту һәм кисү.

26.5. Үткәргечләрнең саклау зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәге саклау зоналары билгеләнә:
а) тышкы газүткәргеч трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;
б) газүткәргеч трассасын билгеләү өчен бакыр чыбык кулланылганда, полиэтилен трубалардан ясалган җир асты газүткәргеч трассалары буйлап - үткәргеч ягыннан газүткәргечнең һәр ягыннан 3 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә һәм кара-каршы яктан - 2 метр;
в) мәңге туң ятучы грунтларда, трубаларның материалына бәйсез рәвештә, тышкы газүткәргеч трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;
г) аерым торучы газ көйләү пунктлары тирәли - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта уздырылган йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга терәп төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;
д) судноләр йөри торган һәм сал агыза торган елгалар, күлләр, су саклагычлар, каналлар аша су астыннан уздырылган газүткәргечләр буйлап - су өслегеннән төпкә кадәр газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыкта торучы параллель яссылыклар арасында корылган су киңлегенең бер өлеше рәвешендә;
е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган поселокара газүткәргеч трассалары

буйларында, – газүткәргечнең һәр ягыннан 3әр м, 6 метр киңлегендәге ызаннар рәвешендә билгеләнә. Газүткәргечләрнең җир өстендәге кишәрлекләре өчен агачлар белән газүткәргеч арасы газүткәргечне эксплуатацияләү вакытында агач биеклегеннән ким булмаска тиеш.

Газ бүлү челтәрләренең саклык зоналарына керүче җир кишәрлекләренә аларның зарарлануын яисә нормаль эксплуатация шартларын бозуны кисәтү максатларында чикләүләр (йөкләүләр) кертелә, алар белән түбәндәгеләр тыела:

а) торак-граждан һәм җитештерү билгеләнешендәге объектлар төзергә;

б) газ бүлү челтәрләре урнашкан күперләрне, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны, бу газүткәргечләрне эксплуатацияләү оешмалары белән килештермичә, алдан чыгармыйча гына сүтәргә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү челтәрләрен җимерелүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткәрү җайланмаларын, җир корылмаларын һәм башка корылмаларны җимерергә;

г) газ бүлү челтәрләренең танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм башка җайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юк итәргә;

д) чүплекләр һәм складлар ясарга, кислоталар, тозлар, селтеләр һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен агызырга;

е) саклау зоналарын коймаларга һәм киртәләргә, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә керүенә, газ бүлү челтәрләренә хезмәт күрсәтүне үткәрүгә һәм зарарлануларны бетерүгә комачауларга;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;

з) баз казырга, авыл хуҗалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән туфракны 0,3 метрдан артык тирәнлеккә казырга һәм эшкәртергә;

и) газ көйләгеч пунктларның, катод һәм дренаж саклау станцияләренең капкаларын һәм ишекләрен, җир асты коеларының люкларын ачарга, элемтә, яктырту чараларын һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне кабызырга яисә сүндерергә;

к) газ бүлү челтәрләре терәкләренә һәм җир өсте газүткәргечләренә, киртәләренә һәм биналарына чит предметларны, баскычларны ташларга, беркетергә һәм бәйләргә, алар буйлап менәргә;

л) газ бүлү челтәрләренә үз белдегең белән тоташырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә керми торган һәм җир горизонтын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртүгә бәйле булмаган урман хуҗалыгы, авыл хуҗалыгы һәм башка эшләр газ бүлү челтәренең саклау зонасындагы җир кишәрлекләре милекчеләре, хуҗалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан, эшләр башланырга кимендә 3 эш көне кала, эксплуатация оешмасына алдан язмача хәбәр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында җир кишәрлеге өслеген бозу һәм туфрак эшкәртүне 0,3 метрдан артык тирәнлеккә башкаручы алдагы пунктларда каралмаган хуҗалык эшчәнлеге газ бүлү челтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язма рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

Җирлек территориясе буйлап газ бүлү челтәрләренең газүткәргечләре уза, шулай ук ГРП урнашкан. СП 62.13330.2011 «СНиП 42-01-2002. Газ бүлү системалары» кагыйдәләр җыелмасы нигезендә территория буенча уза торган 0,3-0,6 МПа басымлы җир асты газүткәргечләреннән бина һәм корылмаларның фундаментларына кадәр минималь ара 7 м күләмендә билгеләнә. 62.13330.2011 кагыйдәләр җыелмасы буенча ГРП башланган минималь ераклык 10 м тәшкил итә, 42.13330.2016 кагыйдәләр җыелмасы буенча – шулай ук 10 м.

26.6. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклык зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 1995 елның 9 июнендәге 578 номерлы карары (алга таба – Карар) нигезендә файдалануның махсус шартлары булган саклык зоналары түбәндәгеләр өчен билгеләнә:

- урмансыз урыннарда торак пунктларыннан читтә урнашкан элемтәнең җир астындагы кабель һәм һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен, – әлеге линияләр буйлап урнашкан җир кишәрлекләре рәвешендә, алар элемтәнең җир астындагы кабеле трассасыннан

яки элемтәнең иң кырый һава үткәргечләреннән һәм радиофикация линияләреннән һәр яклап кимендә 2 метр торучы параллель турылар буларак билгеләнә;

- элемтәнең диңгездәге кабель линияләре һәм суднолар йөри торган һәм сал агыза торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша узганда элемтә кабельләре өчен, – су өслегеннән су төбенә кадәр бөтен тирәнлеге буенча су тирәлеген тәшкил итүче кишәрлек рәвешендә, ул диңгездәге кабель трассасыннан һәр ягыннан 0,25 диңгез миленә тигез булган ераклыкта яки елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) кичүендә һәр ягыннан 100 метрга тигез булган ераклыкта торучы параллель өслекләр буларак билгеләнә;

- җир өслегендә һәм җир астында элемтәнең кабель линияләрендә хезмәт күрсәтелми торган ток көчәйткеч һәм регенерация пунктларында, – җир кишәрлекләре рәвешендә, алар көчәйткеч һәм регенерация пунктлары урнашкан үзәктән яки алар тирәли вал салыну чикләреннән кимендә 3 метр ераклыкта һәм җиргә беркетү контурларыннан кимендә 2 метр ераклыкта торучы йомык линияләр белән билгеләнә.

Юридик яки физик затның җир кишәрлегендә элемтә линиясенең яисә радиофикация линиясенең саклык зонасында грунт ачуга бәйле барлык төр эшләрне башкаруга (0,3 метрдан артмаган тирәнлеккә сөрүдән тыш) заказ бирүче (төзүче) әлеге элемтә линиясе яисә радиофикация линиясе карамагында булган предприятиедән язмача ризалык алырга тиеш.

Элемтә һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклык зоналарының җир мәйданы, карар белән билгеләнгән һәм элемтә һәм радиофикация линияләренең сакланышын тәэмин итә торган чикләүләрне исәпкә алып, Россия Федерациясе җир законнары нигезендә юридик һәм физик затлар тарафыннан файдаланыла.

Элемтә линияләре һәм радиофикация элемтәләре белән эш итүче предприятиеләргә саклык зоналарында түбәндәгеләр рөхсәт ителә:

а) үз хисабыннан юллар, килә торган юллар, күперләр һәм элемтә линияләренә һәм радиофикация линияләренә эксплуатацияле хезмәт күрсүтү өчен кирәкле башка корылмаларны җир милекчеләре (җир хуҗалары, җирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда төзү, соңгылары әлеге предприятиеләргә элемтә корылмаларына эксплуатацияле хезмәт күрсәтү өчен шартлар тудырудан баш тартырга хокуклы түгел;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен, алга таба күмеп, чокырлар, траншеялар һәм нигез чокырлары казу;

в) урман биләмәләре аша уза торган элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә аварияләр булганда, алга таба билгеләнгән тәртиптә агач кисү билетларын (ордерларын) биреп һәм әлеге линия трассаларына янәшә урнашкан җирләрдә алга таба кисү калдыкларын чистарту шарты белән аерым агачларны кисеп ату.

Саклык зоналары чикләрендә элемтә линияләреннән яисә радиофикация линияләреннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләренең язма ризалыгыннан һәм катнашуыннан башка тыела:

а) төрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, җир казу механизмнары белән туфракны планлаштыруны (ком барханнары зоналарыннан тыш) һәм җир эшләрен (0,3 метрдан артмаган тирәнлеккә сөрүдән тыш) башкарырга;

б) скважиналар бораулау, шурфовкалау, туфрак пробалары алу, шартлату эшләрен башкару белән бәйле геологик төшерү, эзләү, геодезия һәм башка эзләнү эшләрен башкарырга;

в) агач утыртырга, кыр станнары урнаштырырга, терлек асрарга, материаллар, азык һәм ашламалар тупларга, учаклар яндырырга, ату урыннары оештырырга;

г) автотранспорт, тракторлар һәм механизмнарның юллары һәм тукталышлары урнаштырырга, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре чыбыклары астында габаритсыз йөкләр ташырга, каналлар (арыклар) төзергә, киртәләр һәм башка киртәләр ясарга;

д) суднолар, баржалар һәм йөзүче краннар кую өчен причаллар ясарга, төяү-бушату, су асты-техник, төпне тирәнәйтү һәм җир суырту эшләрен башкарырга, балык тоту участокларын

бүлеп бирергә, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен су төбендәге балык тоту кораллары белән тотарга, су эчертү урыннары оештырырга, боз ватарга һәм боз әзерләргә. Судноларга һәм башка йөзү чараларына якорь ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, волокушлар һәм траллар белән узу тыела;

е) элемтә линияләренә һәм радиофикация линияләренә хәвефле йогынты ясый торган электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм башка объектларны төзергә һәм реконструкцияләргә;

ж) җир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне үтүче кабельле элемтә линияләрен исәпкә алмыйча сакларга.

Элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган һәртөрле гамәлләр башкару тыела, аерым алганда:

а) заказчылар (төзүчеләр) тарафыннан линияләрне алдан алып чыкмыйча һәм элемтә корылмаларын, линияләрне һәм радиофикация корылмаларын әлеге линияләр һәм корылмалар карамагында булган предприятиеләр белән килештермичә, элемтә кабельләре салынган, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары куелган, радиореле станцияләренең техник корылмалары, кабель әрҗәләре һәм бүлү тартмалары урнаштырылган биналарны һәм күперләрне сүтеп реконструкцияләргә, коллекторларны, метрополитен һәм тимер юл туннельләрен үзгәртеп корырга;

б) җир асты элемтә линияләре трассаларын күмәргә, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр агызу урыннары һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдык чүплекләре урнаштырырга, үлчәү, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын ватарга;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (җир өсте һәм җир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенең кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель әрҗәләренең ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемтә линияләренә тоташырга (бу линияләргә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элемтә линияләре трассаларын, аларга техник персоналның иркен керүенә комачаулап, киртәләргә;

д) элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында абонент телефон линиясенә һәм радиофикация линиясенә үз белдегең белән тоташырга;

е) элемтә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр башкарырга (һава элемтә линияләренең терәкләрен һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны өзәргә, аларга чит предметлар ташларга һ.б.).

26.7. Санитар-саклык зоналары

Җирлек территориясендә агросәнәгать комплексы объектлары, зират, биотермик чокыр урнашкан, алар өчен санитар саклык зоналары билгеләнергә тиеш.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар саклык зоналарының күләме һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бу объектларның санитар саклык зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Санитар саклык зоналарын билгеләү һәм санитар саклык зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары нигезендә санитар саклык зоналары кеше яши торган мохиткә (алга таба – объектлар) химик, физик, биологик йогынты чыганаклары булган гамәлдәге, төзелергә планлаштырыла торган, реконструкцияләнә торган капиталь төзелеш объектларына карата контурлар артында санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып киткән химик, физик һәм (яки) биологик йогынты объектлары барлыкка килгән очракта билгеләнә.

Санитар-саклау зоналары билгеләнергә тиешле капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәҗәләрен объект контуры артында тикшерүләр (үлчәүләр) үткәрергә һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәткә (аның территориаль органнарына) санитар-саклау зонасы билгеләнүе турында тиешле

документларны теркәп гариза тапшырырга тиеш.

Санитар саклык зонасын билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару турында карарны түбәндәгеләр кабул итә:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт – санитария классификациясе нигезендә I һәм II класслы хәвефлелек объектларына карата, шулай ук санитария классификациясенә кертелмәгән объектларга карата;

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары – санитария классификациясе нигезендә III-V классллы хәвефлелек объектларына карата.

Санитар саклык зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр мондый зона турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Санитар-саклау зонасы чикләрендә җир кишәрлекләреннән түбәндәге максатларда файдалану рөхсәт ителми:

- торак төзелешен, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектларны, ачык типтагы спорт корылмаларын, балалар ялы һәм аларны савыктыру оешмаларын, рекреацион билгеләнештәге зоналарны урнаштыру һәм бакчачылык алып бару өчен;

- дарулар җитештерү һәм саклау объектларын, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектларын, азык-төлек чималын һәм азык-төлек продукциясен күпләп сату складларын, эчә торган су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалары комплексларын урнаштыру, әгәр санитар-саклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы аларга билгеләнгән таләпләр нигезендә мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерсә, азык-төлек продукциясе сыйфатында киләчәктә файдалану өчен билгеләнгән авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында җир кишәрлекләреннән файдалану.

26.8. Файдалы казылмалар ятмалары, җир асты байлыклары кишәрлекләре, тау тoкымнары.

«Россия федераль геология фонды» ФДБУ мәгълүматларына караганда, Иштирәк авыл җирлеге территориясе Чирмешән-Бастрык зонасының В.Д.Шашин ис. «Татнефть» ГАҖ файдалануга биргән җир асты байлыкларының лицензияле кишәрлеге чикләрендә урнашкан (лицензия ТАТ02263НЭ, гамәлдә булу срогы - 31.12.2105 кадәр).

«Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы Россия Федерациясе законының 7 статьясы нигезендә файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү, махсус сакланылучы геологик объектлар төзү, авыр чыгарыла торган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару технологияләрен эшләү өчен җир асты байлыкларыннан файдалануга лицензия нигезендә казылмалар, шулай ук минераль чималны разведкалаганда һәм чыгарганда продукция бүлү турындагы килешү нигезендә җир асты байлыклары кишәрлеге файдаланучыга тау өлеше геометрик җир асты байлыклары блогы рәвешендә бүлеп бирелә.

Бүлеп бирелә торган тауларның чикләрен билгеләгәндә файдалы казылмалар ятмасының пространство контурлары, җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү участогының торышы, тау һәм шартлату эшләрен имин алып бару чикләре, тау эшләнмәләренең зарарлы йогынтысыннан саклау зоналары, тау тoкымнарының күчеш зоналары, табигать объектлары, биналар һәм корылмалар астындагы саклагыч целиклар контурлары, карьерлар һәм кисемнәр һәм җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм алардан файдалану процессына бәйле рәвештә җир асты байлыкларының һәм җир өслегенең торышына йогынты ясый торган башка факторлар исәпкә алына.

Җир асты байлыкларының аерым кишәрлекләреннән файдалану ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү, җир асты байлыкларыннан нәтиҗәле файдалану һәм аларны саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яисә тыелырга мөмкин. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган торак пунктлар һәм зоналар территорияләрендә җир асты байлыкларыннан файдалану, әгәр бу файдалану халыкның гомере һәм сәламәтлеге иминлегенә, әйләнә-тирә мохитне саклауга, биналарның һәм корылмаларның, шул исәптән тау калдыкларының, бораулау скважиналарының һәм җир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле башка корылмаларның сакланышына куркыныч тудырырга мөмкин булса, чикләнергә яисә тыелырга мөмкин. Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә җир асты байлыкларыннан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла («Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы Россия Федерациясе законының 8 статьясы).

Җир асты байлыкларыннан файдаланучының төп хокуклары һәм бурычлары «Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы Россия Федерациясе законының 22 статьясында язылган.

«Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы Россия Федерациясе законының 25 статьясында – файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару өчен кирәкле җир кишәрлекләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларын төзү үзенчәлекләре.

Нефть скважиналары III класслы хәвефлелектәге сәнәгать калдыклары барлыкка килү чыганаклары булып тора. Санитар саклык зонасы СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар саклык зоналары һәм санитар классификациясе» нигезендә 300 м тәшкил итә. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 билгеләгән таләпләрне бозып скважиналарның санитар-саклык зоналарына авыл җирлегендә торак төзелешләр территориясе керә.

26.9. Магистраль яисә технологик торбаүткәргечләрнең минималь ераклык зоналары

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» кагыйдәләре җыелмасын раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 302 номерлы боерыгы нигезендә нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү объектларына мәйданчыклардан алып магистраль торбаүткәргечләргә тоташкан урынына кадәр (яисә әзерлек башка мәйданчыкларына кадәр) нефть, газ һәм конденсат транспортының промысел торбаүткәргече керә. Иштирәк авыл җирлеге территориясендә нефть чыгару объектлары урнашкан, магистраль нефть һәм газ үткәргечләре, шулай ук технологик нефть үткәргечләр уза. СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм җитештерү кагыйдәләре» нигезендә промысел нефть үткәргечләреннән минималь рөхсәт ителә торган аралар зонасы 75 м күләмендә билгеләнә.

Торбаүткәргечләргә (алар нинди ысул белән салынган булса да) зыян салыну ихтималын булдырмас өчен саклык зоналары билгеләнә. Торбаүткәргечләрне саклау зонасының күләме Россия Дәүләт техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган Магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә һәм 25 м тәшкил итә. Торбаүткәргечләрнең саклау зоналарына керә торган җир кишәрлекләре җирдән файдаланучылардан алынмый һәм алар тарафыннан югарыда күрсәтелгән нормативларны үтәп, авыл хуҗалыгы һәм башка эшләрне башкару өчен файдаланыла.

Россия Дәүләт техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган Магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә магистраль торбаүткәргечләрнең саклау зоналарында түбәндәгеләр тыела:

- танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм ватарга;
- хезмәт күрсәтелми торган кабель элемтәсе көчәйтү пунктларының, линия арматурасы

узеллары киртәләренең, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, линия һәм күзәтү коеларының һәм башка линия җайланмаларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, краннарны һәм бикләрне ачарга һәм ябарга, торбаүткәргечләрнең элемтә, энергия белән тәэмин итү һәм телемеханика чараларын сүндерергә яки кабызырга;
- чүплекләр ясарга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;
- ярларны ныгыту корылмаларын, суүткәргеч җайланмаларны, торбаүткәргечләрне җимерелүдән, ә янәшәдәге территорияне һәм тирә-юньне транспортта йөртелә торган продукцияне авариядән саклый торган җир корылмаларын һәм башка корылмаларны җимерергә;
- якорь ташларга, бирелгән якорьлар, чылбырлар, лотлар, волокушлар һәм траллар белән узарга, төбен тирәнәйтү һәм җир суырту эшләрен башкарырга;
- ут кабызырга һәм ачык яки ябык ут чыганакларын урнаштырырга.
Торбаүткәргечләрнең саклау зоналарында торбаүткәргеч транспорты предприятиеләре белән килештермичә түбәндәгеләр тыела:
- теләсә нинди корылма төзү,
- агачлар һәм куаклар утырту, салам җыю, ат бәйләме урнаштыру, терлек асрау, балык тоту участоклары бүлеп бирү, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләр аулау, су эчертү, боз казу һәм әзерләү;
- торбаүткәргеч трассалары аша үтү юллары һәм кичү юллары төзү,
- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар тукталышлары урнаштыру,
- бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштыру;
- җирне мелиорацияләү, сугару һәм киптерү системалары төзү;
- ачык һәм җир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләре, грунтны планлаштыру;
- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак үрнәкләреннән тыш, туфрак пробалары алу белән бәйле геологик төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезия һ.б. эзләнү эшләре башкару.
СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткәргечләр» һәм СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм җитештерү кагыйдәләре» нигезендә торбаүткәргечләргә кадәр минималь ераклык зоналарында түбәндәгеләрне урнаштыру рөхсәт ителми:
- торак пунктлар;
- дача йортлары булган күмәк бакчалар;
- аерым сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләре;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хуҗалыклары;
- файдалы казылмалар эшкәртү карьерлары;
- гаражлар һәм автомобильләр өчен ачык тукталышлар;
- кешеләр күпләп җыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнар; гидро-, электростанцияләр; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;
- суүткәргечләрнең чистарту корылмаларын һәм насос станцияләре;
- саклау күләме 1000 куб.м артыграк булган тиз янучан һәм янучан сыеклыклар һәм газ складлары; автозаправка станцияләре һ.б.

26.10. Аэродром яны территорияләре

Иштирәк авыл җирлеге территориясе «Бигәш» аэропортының аэродром яны территориясе чикләрендә, 1, 3, 4, 5, 6, 7 ярдәмче зоналарында урнашкан.

Һава хәрәкәтен һәм һава аша ташуларны оештыру һәм аларга хезмәт күрсәтү, һава судноларының очып китүен, утыруын, руль йөрешен һәм туктап торуын тәэмин итү өчен

билгеләнмәгән объектларны урнаштыру тыела торган беренче ярдәмче зона.

Өченче ярдәмче зона һава суднолары очышларының куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә, анда биеклеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан тиешле аэродром яны территориясен билгеләгәндә билгеләнгән чикләүләрдән артып киткән объектларны урнаштыру тыела.

Һава хәрәкәтен оештыру өчен билгеләнгән һәм беренче зонадан читтә урнашкан һава хәрәкәтенә хезмәт күрсәтү, навигация, утырту һәм элемтә чаралары һәм системаларының җир өсте объектлары эшендә комачаулык тудыручы объектларны урнаштыру тыела торган урын – дүртенче ярдәмче зона.

Бишенче зона һава судноларына очышларының куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә, анда «Хәвефле җитештерү объектларының сәнәгать куркынычсызлыгы турында» 1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән куркыныч җитештерү объектларын урнаштыру тыела, аларның эшләве һава судноларына очышларының куркынычсызлыгына йогынты ясарга мөмкин. Бишенче зона чикләре Россия Транспорт министрлыгының «Гражданнар авиациясе аэродромнарында һава юллары полосаларын билгеләү тәртибен раслау турында» 2018 елның 4 маендагы 176 номерлы боерыгы белән билгеләнгән һава юллары полосалары чикләре буенча билгеләнә.

Бишенче зона чикләрендә аэропорт инфраструктурасына карамаган куркыныч җитештерү объектлары: нефть һәм нефть продуктлары складлары, магистраль торбаүткәргечләр: газүткәргечләр, нефть үткәргечләр, нефть продуктлары үткәргечләр һәм алардагы Корылмалар төзүгә чикләүләр кертелә.

Кошларны җәлеп итүгә һәм күпләп туплануга ярдәм итә торган объектларны урнаштыру тыела торган урын – алтынчы ярдәмче зона.

Тискәре физик йогынтыны булдырмау максатларында җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләрнең Россия Федерациясе Һава кодексының әлеге 47 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып җир законнары нигезендә билгеләнгән исемлеге билгеләнә торган урын – җиденче ярдәмче зона. Шул ук вакытта күрсәтелгән тискәре физик йогынты дигәндә һава судноларының очышлары белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган тавышның эквивалент дәрәҗәсенең санитар-эпидемиологик таләпләргә туры килмәве аңлашыла.

XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль яктан файдалана алуының максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре

Аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориядән файдалана алуының мөмкин булган максималь дәрәҗәсенең исәпләмә күрсәткечләре Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Иштирәк авыл җирлеге»нең шәһәр төзелешен проектлауда җирле нормативлары нигезендә билгеләнә.

«Татарстан Республикасы пространство белешмәләре фонды»
дәүләт бюджет учреждениесе

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ИШТИРӘК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ

КУШЫМТА
Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

2025 ел